

ကညီဂ်ဝီခွဲးယာ်ကရူာ်

မၤနီၣ်မၤယါတၢ်မၤဘၣ်ဒီးဘၣ်ထံးပှၤဂ်ဝီခွဲးယာ်လၢကီၢ်ပယီၤခိၣ်ဒ်ဒုသဝီပူၤ

ဟီၣ်ကဝီၤတၢ်ဟံၣ်ဖျါ

လၢမးရူးၤ ၂၄ သီ, ၂၀၂၀ နံၣ် / KHRG လံာ်ကတြၢ်နီၣ်ဂံၢ်-19-44-S1

ဖၣ်အၣ်ကီၢ်ရူၣ်ဟီၣ်ကဝီၤတၢ်ဟံၣ်ဖျါ: ဟီၣ်လၢ်မ့ၣ်ပီၤတၢ်အိၣ်ဆီလီၤသး, တၢ်ဟံးန့ၣ်ဆူၣ်ဟီၣ်ခိၣ်ကပံာ်, တၢ်ယုဆူၣ်ယုစိး, တၢ်ဘၣ်အၢဘၣ်သီလၢအကဲထီၣ်သး လၢတၢ်ရူၣ်လၢ်ရူၣ်လုအလီၤ, လၢယနူၤအါရံၤတုၤလၢမ့ၤ ၂၀၁၉ နံၣ်

ဟီၣ်ကဝီၤတၢ်ဟံၣ်ဖျါ တဘျုးအံၤဟံၣ်ဖျါဝဲတၢ်ကဲထီၣ်သးလၢဖၣ်အၣ်ကီၢ်ရူၣ်လုၣ်ပျါကီၢ်ဆၢဒီးတၢ်တြၢ်ကီၢ်ဆၢဖဲလၢယနူၤအါရံၤဒီးလၢမ့ၤအဘၣ်စၢၤ ၂၀၁၉ နံၣ်န့ၣ်လီၤ. DKBA (ထူးဖး) သူးတဖုအံၤ အဘျုးလီၤဟီၣ်လၢ်မ့ၣ်ပီၤတၢ်မၤ ပါၣ်ပြးကရူၢ်. လုၣ်ပျါကီၢ်ဆၢ ဖဲ ၂၀၁၉ နံၣ် လၢမ့ၤ. ဒီးပယီၤသူးတဖု အိၣ်ဒီးဒုလၢသဝီဖိဟီၣ်ခိၣ်လၢအဲၣ်သ့ၣ်ဟံးန့ၣ်ဆူၣ်တုၤဝဲအပူၤဝဲအ---သဝီဒီးတ---သဝီအဘၣ်စၢၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲ ၂၀၁၉ နံၣ်လၢမ့ၤလၢတၢ်တြၢ်ကီၢ် ဆၢပူၤ သူးခိးကီၢ်ဆၢတုၤထီၣ်ယိၣ်တဖျါလၢသဝီဖိဟီၣ်ခိၣ်ပူၤ ဒီးထၢကျိၣ်ထၢစုလၢကရူၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အအိၣ် လၢတၢ်အိးထီၣ် ဒီးမၤဘျုးယိၣ်အမူး အဂီၢ်လီၤ. လၢပိကရူၢ်အပူၤ ခိပန့ၣ်လၢအမၤသကိးတၢ်ဒီးသူးခိးကီၢ်ဆၢ လၢတၢ်တသ့ၣ်ညါအမံၤတဖျါ ခုၣ်လၢ်လၢ မၤဘၣ်အၢဒီးဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးဝဲ သဝီဖိစံာ်လီၤသ့ၣ်တဖၣ်လီၤ.¹

DKBA ထူးဖးသူးတဖုအံၤဘျုးလီၤဟီၣ်လၢ်မ့ၣ်ပီၤဖဲလုၣ်ပျါကီၢ်ဆၢအပူၤ

DKBA ထူးဖးသူး တဖုအံၤဘျုးလီၤအါထီၣ်ဟီၣ်လၢ်မ့ၣ်ပီၤအယိ ကီၢ်ပူၤပုၤဘၣ်သ့ၣ်မ့ၣ်ပးဖျိး လၢတၢ်ဒုးတၢ်ယာ်လၢအပူၤ ကွဲာ်တဖၣ်ကတၢၢ်အိၣ်ဆိးလၢအကစၢ်သဝီဒုဝဲလၢလုၣ်ပျါကီၢ်ဆၢမံၤပြးကရူၢ်တဘျုးဒီးဘၣ်. ဖဲ ၂၀၁၉ နံၣ်လၢမ့ၤ၁ သီန့ၣ် DKBA ထူးဖးသူးတဖုအံၤ အသူးခိၣ်ကျါခံ လၢအမ့ၤ ဘိာ်ဘၣ်လၢ အန့ၣ်ဖိန့ၣ်ကမိၤ ဖဲဟီၣ်ကဝီၤဖဲန့ၣ် ဟ့ၣ်လီၤတၢ်ကလုၢ်အပျါသ့ၣ် တဖၣ်လၢကဘျုးလီၤ အါထီၣ်ဟီၣ်လၢ်မ့ၣ်ပီၤန့ၣ်လီၤ. အဲၣ်သ့ၣ်ဘျုးလီၤအါထီၣ်ဟီၣ်လၢ်မ့ၣ်ပီၤလၢပှၤန့ၣ်. နီၢ်တး. ထံသ့ၣ်ယံၣ်, ဝဲၤဝဲၤ, ထံကျိၣ်သိၣ်, ထံကနဲ, ဂုၢ်သီပူၤဒီး ကစၢ်ကျိၣ်သဝီသ့ၣ်တဖၣ် လၢကတြၢ်ယာ် ပယီၤပဒိၣ်လၢ အဟဲတုၤထီၣ်ထံတမၢၣ်, ကညီဒိကလုာ်စၢ်ဖှိၣ်ကရၢ KNU ဒီးသူးခိးကီၢ်ဆၢသ့ၣ်တဖၣ်အတၢ်ဟဲန့ၣ်လီၤလၢလီၤကဝီၤတဖၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ.

ပယီၤသူးမၤသူးတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤဒီးဟံးန့ၣ်ဆူၣ်သဝီဖိတဖၣ်အဟီၣ်ခိၣ်ဖဲလုၣ်ပျါကီၢ်ဆၢအပူၤ

အ---သဝီဒီးတ---သဝီသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်အိၣ်လၢ KNU တၢ်ပၤအပူၤလီၤ. ဘၣ်ဆၢပှၤစိၣ်စုကဝဲၤအန့ၣ်လၢအကတဖၣ်သ့ၣ်ထီၣ် အသူးကလၢၤဖဲတၢ်လီၤဖဲန့ၣ် စးထီၣ်ဖဲစုၤန့ၣ်အပူၤကွဲာ်န့ၣ်လီၤ. DKBA ထူးဖးသူးတဖုအံၤ သ့ၣ်ထီၣ်အသူးကလၢၤဖဲ တၢ်လီၤ အဲၣ်န့ၣ် ဖဲလၢမ့ၤ ၂၀၁၃ နံၣ် တချူးဒီးလၢအလီၤဖးဒီး DKBA တၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်ဘၣ်ဘျုးသူးမ့ၣ်ဒိၣ်တဖု ဖဲ ၂၀၁၅ နံၣ် န့ၣ်လီၤ. အဲၣ်သ့ၣ်ဟးထီၣ် ကွဲာ်ဖဲ တၢ်လီၤန့ၣ် ဖဲတၢ်ဒုးကဲထီၣ်ဒီးသူးခိးကီၢ်ဆၢအဘၣ်စၢၤဝဲၤအလီၤခံလီၤ. ကညီဂ်ဝီခွဲးယာ်ကရူၢ် ပျါပူၤပုၤမၤတၢ်ဖိစံးဝဲလၢ BGF ဖဲအိၣ်ဒီးဒိၣ်ဖိဒိၣ်ကမိၤတုၤလၢဟီၣ်ကဝီၤပူၤစးထီၣ်လၢ ၂၀၁၈ လၢမးရူးလံာ်န့ၣ်လီၤ.

¹ တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢ လံာ်ဟံၣ်ဖျါတဘျုးအံၤအပူၤန့ၣ် တၢ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်အီၤဖဲ လၢမ့ၤ ၂၀၁၉ နံၣ် အပူၤန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်တၢ်ဆုၤဟ့ၣ်ထီၣ် အီၤလၢ လီၤကဝီၤပုၤမၤသကိးတၢ်တဂၤ ဖဲဖၣ်အၣ်ကီၢ်ရူၣ်အပူၤ လၢအဘၣ်တၢ်သိၣ်လိအီၤ လၢကညီဂ်ဝီခွဲးယာ်ကရူၢ် KHRG လၢကမၤနီၣ် မၤယါတၢ်မၤဘၣ်ဒိပှၤဟီၣ်ခိၣ်ဖိခွဲးယာ်အတၢ်အိၣ်သးတဖၣ် ဖဲလီၤကဝီၤပူၤန့ၣ်လီၤ. ပုၤတုၤဘၣ်တၢ်တဖၣ်အမံၤ, တၢ်ဂီၤဒီး အိၣ်ဆိးလီၤကျဲၤ လီၤတၢ်လီၤဆဲးတဖၣ်န့ၣ် တၢ်မၤလီၤဘၢအီၤ လၢအဲၣ်နီၣ်ကစၢ်တၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂ့ၢ်တၢ် ကျိၤလၢတၢ်ကွဲးရဲပွးအါထီၣ်အီၤဖဲပနီၣ်ကဝီၤအပူၤန့ၣ်မ့ၣ်ဝဲဒၣ် KHRG အတၢ်ကွဲးရဲထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤန့ၣ်လီၤ.

ဖဲ၂၀၁၈နံၣ်န့ၣ် ပယီၤသး သ့ၣ်ထီၣ်အသးကလၢၤဖဲ အ---သဝီဒီး တ---သဝီအဘၣ်စၢၤဒီးဟံးန့ၣ်တၢ်စိတၢ်ကမီၤလၢ ကရူၢ်ပုၤပၤဆၢတၢ်တဖၣ်ဒီးသးခိးကီၢ်ဆၢတဖၣ်အဖီခိၣ်န့ၣ်လီၤ. ကရူၢ်ခိၣ်န့ၣ်ဒီးသးခိးကီၢ်ဆၢတဖၣ်ဘၣ်ဆၢတၢ်ကစီၣ်ဘၣ်ဃး KNU ဒီး ကရၢသဘူၤလၢအဟူးဂဲၤဖဲန့ၣ်တဖၣ် အဂ့ၢ်တလီၢ်လီၢ်ဆူ လီၢ်ကဝီၤကီၢ်ဆၢခိၣ်န့ၣ်လၢပယီၤပဒိၣ်တကပၤအအိၣ်န့ၣ် လီၤ. ပယီၤသးတဖၣ် ဟ့ၣ်လီၤစ့ၢ်ကိးလိတဲစိတဖၣ်ဆူ ကရူၢ်ခိၣ်န့ၣ် တဖၣ်အအိၣ်လၢကဆၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလီၤလီၤ ဆူအဝဲသ့ၣ် အအိၣ်လီၤ.ဖဲ ၂၀၁၉လၢမ့ၢ် တၢ်တန့ၣ်န့ၣ်ပယီၤသးလၢကျိၢ်ကတံၢ်သးကလၢၤ (ခိၣ်ချုးသးရၣ်နီၣ်ဂံၢ်-၄၄) သ့ၣ်တဖၣ်လဲၤပယီၤဆူ ခိတီၢ်ဟီၣ်ကဝီၤ, မ---သဝီ ဒီး မဲၢ်ပြီၤ ဟီၣ်ကဝီၤတဖၣ် ဖဲအဝဲသ့ၣ်ခိလဲအသးဒီး သးဖိလၢ **Military Operations Command #8** သ့ၣ်တဖၣ်လီၤ.

ဖဲ ၂၀၁၈ နံၣ်န့ၣ် ပယီၤသးဟံးန့ၣ်ဆူၣ်သဝီဖိဟီၣ်ခိၣ် လၢအအိၣ်ဒီး KNU ဟီၣ်ခိၣ်လံာ်အုၣ်သးတဖၣ် ကအိၣ်ဝဲ ၁၀ အ့ၣ်ကၢၢ် လၢအ ကမၤလဲၢ်ထီၣ်အတၢ်ပၤဟီၣ်ကဝီၤလၢ အ---သဝီအခိၣ်အယၢၤ ကျူထီၣ်ကရူၢ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. ပယီၤသးသ့ၣ်တဖၣ် သ့ၣ်ထီၣ်တၢ် သ့ၣ်ထီၣ်သ့ၣ်တဖၣ်လၢ တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ၣ်ဒီးတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့ လၢအကစၢ်ဒဲၤအဂီၢ် ဖဲဟီၣ်ခိၣ်လၢအဟံးန့ၣ်ဆူၣ်ဝဲတဖၣ် အပူၤ ဒီးသ့ၣ်စ့ၢ်ကိးဟီၣ်ခိၣ်တဖၣ်လၢ တၢ်သ့ၣ်တၢ်ဖျးအဂီၢ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်သ့ၣ်လီၤသးဖဲန့ၣ်တုၤအဲၤအယီၤ သဝီဖိလၢအဟီၣ်ခိၣ် ဘၣ်တၢ်ဟံးန့ၣ်ဆူၣ်အီၤတဖၣ်ကွၢ်ဆၢၣ်မဲာ်ဘၣ်ဒီးတၢ်ကိတၢ်ခဲလၢကလုၢ်အိၣ်အသးသမူအဂီၢ်လီၤ. တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤဒဲၤအံၤတဖၣ်ဒုး အိၣ်ထီၣ်တၢ်ဒီးကဒုးအိၣ်ထီၣ်ဒဲၤတဖၣ်ဆၢလၢ KNU ဒီးပယီၤသး ဒီးသးဖိၣ်စုကဝဲၤအဂၤတဖၣ်အဘၣ်စၢၤ လၢတၢ်လီၢ်သ့ၣ် တဖၣ်န့ၣ်အပူၤလီၤ.

သးခိးကီၢ်ဆၢလၢအထၢန့ၣ်ဆူၣ်စ့ဖဲတၢ်ကြၢ်ကီၢ်ဆၢအပူၤ

BGF သးသ့ၣ်တဖၣ်ဆိၣ်သနဲးဝဲသဝီဖိဒဲၤသိးအဝဲသ့ၣ်သ့တဆိၣ်ထွဲ KNU တဂ့ၢ်လီၤ. ဖဲ ၂၀၁၉ နံၣ် လၢအုၣ်ဖြၢၣ် ၅ သီ န့ၣ် BGF သးရၣ် (၁၀၁၅) သးခိၣ်ဂီၢ်ဂံၢ်-၂ စီၤဆၢဘု မၤဝဲ ပ---ကရူၢ်ခိၣ် စီၤဘ---လၢအကဟဲထံၣ်လိာ်သးဒီး အီၤလီၤ. BGF ဆိကမိၣ်ဝဲလၢ စီၤ ဘ---န့ၣ်မၤသကိးတၢ်ဒီး KNU ဒီးဆၢတၢ်ကစီၣ်ဘၣ်ဃး BGF တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤလၢသဝီပူၤတဖၣ်လီၤ. တၢ်ကိးသံကွၢ် စီၤဘ---ဝဲၤအလီၢ်ခံ သးခိၣ်အံၤတဲဖျါထီၣ်ဝဲလၢ ခါဆူညါန့ၣ် BGF ကသုဒ်လီၢ်ကဝီၤကရူၢ်ခိၣ်လၢ ပယီၤပဒိၣ် ဟံလီၤအီၤဒီး မၤဝဲစီၤ ဘ---အိၣ်ဘုးက့ၤလၢအမူဒါန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဃးဒီး တၢ်ကဲထီၣ်သးအံၤ စီၤဘ---စံးဝဲဒဲးအံၤ **“KNU တယုထၢယၢဘၣ်. သဝီဖိဟ့ၣ်တၢ်ဖးဒီးယုထၢယၢလီၤ. KNU န့ၣ်အိၣ်ဒ်ကိးန့ၣ်ပူၤတၢ်အိၣ်ဖိၣ်လီၤ.”**

ဖဲ ၂၀၁၉ နံၣ် လၢမ့ၢ် ၁ သီ တုၤ အသီ ၁၀ န့ၣ် BGF ငါန့ၣ်ဝဲဒ် (အတၢ်) တၢ်ဒုးန့ၣ် ၁ ဖု လၢကမၤဘူၣ်ဝဲ ယိၣ်သီသံၣ်ဘဲတဖျၢၣ် လၢအတု ထီၣ်ဝဲဖဲ က--- သဝီ, ယုပူၤကွဲကရူၢ်န့ၣ်လီၤ. ယိၣ်တဖျၢၣ်အံၤဘၣ်တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်အီၤလၢ သဝီဖိတဖၣ်အဟီၣ်ခိၣ်လီၢ် အပူၤ လၢအိၣ်ဒီး KNU အဟီၣ် ခိၣ်လံာ်အုၣ်သးဒီးတၢ်တယုန့ၣ်အခွဲးလၢသဝီဖိအအိၣ်စ့ၢ်ကိးဘၣ်. BGF တဖုအံၤ ထၢစ့ၢ်ကိး စုလၢသဝီဖိသ့ၣ် တဖၣ်အအိၣ်လၢက ဟ့ၣ်လီၤဝဲ (အတၢ်) တဖုအဘူးအလဲန့ၣ်လီၤ. ကရူၢ် ၁၂ ကရူၢ်လၢတၢ်ကြၢ်ကီၢ်ဆၢအပူၤ ဘၣ်ဟ့ၣ်လီၤ စုပယီၤ တကရူၢ်န့ၣ် ၂ ကလီၢ်ကွဲး န့ၣ်လီၤ. သဝီဖိတဖၣ်သးတမံဘၣ်, ဘၣ်ဆၢမၤဝဲဒဲးတၢ်ယု အီၤအသိး မ့ၢ်လၢအစုကဝဲၤတအိၣ်ဘၣ်အယီၤဒီးပျဲၤဝဲလၢ BGF သးဖိတဖၣ်ကမၤဆူးမၤဆါက့ၤအဝဲသ့ၣ်အယီၤလီၤ.

တၢ်န့ၣ်လၢၢ်ဖဲတၢ်ကြၢ်ကီၢ်ဆၢအပူၤ

စးထီၣ်လၢ ၂၀၁၅ နံၣ်န့ၣ် ခိပနံၣ်လၢပုၤတသ့ၣ်ညါအမံၤတဖျၢၣ်လၢအမၤသကိးတၢ်ဒီး BGF အသးရၣ်နီၣ်ဂံၢ်(၁၀၁၅)သ့ၣ် တဖၣ် မၤဝဲတၢ်န့ၣ်လၢၢ် လၢလုတဖျၢၣ်ဖဲအဘူးဒီး ဖ---သဝီချၢ, ပီကရူၢ်, တၢ်ကြၢ်ကီၢ်ဆၢန့ၣ်လီၤ. လၢၢ်လၢတၢ်န့ၣ်အီၤ ဖဲန့ၣ် တဖၣ်န့ၣ်ဘၣ်တၢ်သ့ၣ်အီၤလၢတၢ်တုၤကျဲဖဲ ကိးတရံးဝုၢ်, တန့ၣ်ခါသဝီ, ဝုၢ်တၢ်ကြၢ်ဒီးဝုၢ်ဖၣ်အၣ်ကျဲန့ၣ်လီၤ. တၢ်န့ၣ်လၢၢ်တၢ်ဖဲတၢ်မၤ တဖၣ် မၤဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးဝဲခိၣ်ဃၢၤန့ၣ်ဆၢၣ်ဒိၣ်မးလီၤ. ဘျါအုၣ်အဘျီၣ်အဖဲလၢ တၢ်သ့ၣ်အီၤလၢတၢ်န့ၣ်လၢၢ်အဂီၢ်တဖၣ် လီၤဝဲလၢ နီၣ်လၢအိၣ် ဘူးဖဲန့ၣ်တဖျၢၣ်အပူၤဒီး မၤဘၣ်အာဝဲထံလၢနီၣ်ပူၤန့ၣ်လီၤ. လၢၢ်တဖၣ်စ့ၢ်ကိးလီၤတဲာ်ဝဲလၢသဝီဖိတဖၣ် သ့ၣ်အိၣ် ဖျးအိၣ် တၢ်လီၢ်စံာ်ပျီပူၤတဖၣ် အယီၤအဝဲသ့ၣ်သ့ၣ်အိၣ်ဘုတသ့လၢၤဘၣ်န့ၣ်လီၤ. သဝီဖိ (၄) ဂၤလၢ အစံာ်ပျီတၢ်လီၢ်တၢ်ကျဲ အ ဟးဂုၢ်ဟးဂီၤဝဲလၢ တၢ်န့ၣ်လၢၢ်အယီၤတဖၣ် တၢ်တဟ့ၣ်က့ၤအဝဲသ့ၣ်စ့အိၣ်လိးလၢလၢပုၤပုၤဘၣ်. သဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ် စံးစ့ၢ်ကိးဝဲ လၢပုၤန့ၣ်လၢၢ်ပုၤမၤတၢ်ဖိတဖၣ်တၢ်လီၤတၢ်ကမ့ၢ်ဘၣ်အဘၣ်သီလၢစံာ်ပျီတဖၣ်အပူၤလီၤ.